Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 4 maja 1933 r. 119.

T r e ś ć n u m e r u:

- x -X- x -

ŁOTWA.1.Z j a z d p r z e d s t a w i c i e l i t o w a r z y s t w z b l i ż e n i a ł o t e w s k o - l i t e w s k i e g o i l i t e w s k o - e s t o ń s k i e g o ."Jaunakas Zinas" /Nr.96.V.33/: 29 i 30 kwietnia odbyło się zebranie przedstawicieli towarzystw zbliżenia łotewsko-litewskiego i litewsko-estońskiego. Na zebraniu tem Litwini oświadczyli, że współpracę między czterema państwami bałtyckiemi utrudnia bolesna sprawa wileńska i zaproponowali stworzenie specjalnego cenralnego biura, któreby kierowało współpracą trzech państw.

Sekretarz generalny unji bałtyckiej Ozols zaproponował stworzenie takiego biura przy unji bałtyckiej.

Uchwalono zwołać w najbliższym czasie zjazd zarządów towarzystw zbliżenia wszystkich trzech państw. Uchwalono założyć przy wszystkich towarzystwach sekcję polityczną, ekonomiczną i kulturalną.

Przy rozpatrywaniu kwestji związku bałtyckiego przedstawiciele Litwy J.Wilejszys i Raupis oświadczyli, że postępowanie rządu i dyplomacji litewskiej jak również negatywne odezwanie się ministra Spraw Zagr.Zauniusa w sprawie związku bałtyckiego nie są zgodne z opinją i stanowiskiem narodu litewskiego. Przedstawiciele Litwy oświadczyli, że związek bałtycki winien być założony jak najszybciej, by w ten sposób można było odzyskać stolicę Wilno.

Łotysze wykazali, że wiązanie sprawy związku bałtyckiego ze sprawą wileńską jest krokiem całkiem niedyplomatycznym. Litwini tiwerdzili natomiast stanowczo, że kwestji wileńskiej się nie wyrzekną.

Po długich dyskusjach przyjęto rezolucję stworzenia związku bałtyckiego "dla wzmocnienia politycznej i gospodarczej niezawisłości państw bałtyckich oraz obrony swych praw i interesów",/Wilno w rezolucji nie jest wymienione.przyp.tłumacza/.

Pozatem przyjęto inne rezolucje, przewidujące poświęcenie 1/3 kronik filmowych wypadkom z państw bałtyckich. Przewiduje się również wprowadzenie w wyższych klasach gimnazjalnych nauki języków państw sąsiednich, obchodu świąt niepodległości Łotwy, Litwy i Estonji i t.d. Pozatem Łotysze zwrócili się do Litwinów z prośbą o unikanie posunięć, które przeszkadzają zbliżeniu narodów, natomiast Litwini prosili Łotyszów o to, by w szkołach łotewskich nie wykładali Litwinom religji księża Polacy.

Następny zjazd towarzystwa łotewsko-litewskiego ma się odbyć w Kownie.

2. T a r c i a w ł o n i e k o a l i c j i ."Brihva Zeme" /Nr.96. V.1933/:Niektóre grupy koalicyjne niezadowolone ze zmniejszenia o 10% premji za masło zapowiadają, iż będą głosowały przeciwko wnioskowi rządowemu redukcji płac. Ta ostatnia jest potrzebna dla zbilansowania budżetu. Rząd nie może redukcji tej się wyrzec. O ileby centrum demokratyczne próbowało odrzucić odnośną ustawę, rząd musiałby szukać oparcia u mniejszości narodowych.

3.N a r a d a ł o t e w s k o - p o l s k a w s p r a w a c h h a n d l o w y c h ."Pehdeja Brihdi" /Nr.97.V.1933/:Z Warszawy przybyć ma do Rygi referent M-stwa Handlu i Przemysłu dr.Rożiński, upoważniony do prowadzenia wraz z posłem polskim w Rydze Beczkowi-

czem, jako prezesem delegacji, ~~do prowadzenia~~ rokowań z rządem łotewskim w sprawie rozwoju handlu między Polską a Łotwą. Ze strony łotewskiej w rokowaniach wezmą udział A.Zalts, T.Apinsz i E.Vigrabs.

Obecnie handel między Polską a Łotwą uległ niemał całkowitej stagnacji. W związku z tem oczekuje się, iż Polska okaże Łotwie przychylność w tem znaczeniu, by stosunki polsko-łotewskie były dla Łotwy do przyjęcia.-

4. H a n d e l p o l s k o - ł o t e w s k i ."Pehdeja Brihdi" z 27.IV. V.1933/zamieszcza pod powyższym tytułem następującą ironiczną wzmiankę pod adresem stosunków w Polsce:

Pewna poważna ryska spółka akcyjna zwróciła się w grudniu r.ub. do polskiej instytucji rządowej w sprawie eksportu. Wartość objektu eksportu była dosyć poważna, wynosząc 300 tys.łatów.Wspomniana spółka dotychczas nie otrzymała od instytucji polskiej żadnej odpowiedzi.

5. O r g a n a r m j i ł o t . z o k a z j i 3 - g o M a j a . "Latvijas Kareivis" /Nr.97.V.1933/poświęca z okazji 3-go Maja przyjazny artykuł Polsce, pisząc m.in., co następuje:

Niepodległa Republika Polska jest bliską sąsiadką Łotwy. Bohaterska, ożywiona patrjotycznym duchem armja polska walczyła z armją łotewską ręka w rękę o niepodległość obu krajów i jaśniejszą przyszłość. W dzień polskiego święta narodowego wojsko łotewskie życzy narodowi polskiemu jak najlepszej przyszłości.

6. O d ł o ż e n i e k o n f e r e n c j i ł o t e w s k i e g o i e s t o ń s k i e g o m i n i s t r ó w S p r a w . Z a g r . "Latvijas Kareivis" /z 27.IV/ V.1933: 26 kwietnia łotewskie M-stwo Spraw Zagr. otrzymało z Tallina depeszę, że w związku z przesileniem gabinetowem w Estonji estoński minister Spraw Zagr. Rei do Rygi nie pojedzie.

W ten sposób konferencja łotewskiego i estońskiego ministrów Spraw Zagr. została odłożona na czas nieokreślony.-

7. S p r a w a f a s z y s t ó w ł o t e w s k i c h ."Latvijas Kareivis" z 27.IV /V.1933/:Łotewski minister Spraw Wewnętrznych oświadczył przedstawicielom prasy w sprawie aresztowanych faszystów łotewskich, że aresztowanie to nastąpiło wyłącznie w interesach państwa. Minister oświadczył, że w przyszłości również z całą stanowczością będą ścigani wszyscy ci, którzy usiłować będą obalić zasady demokratycznego Państwa Łotewskiego niezależnie od poglądów.

ESTONJA:1.P r z e s i l e n i e g a b i n e t o w e ."Vaba Maa" /Nr.100.V.1933/:J.Tynisson /nar.umiark./odmówił utworzenia rządu, ponieważ uważa, że zbyt wielki rozdźwięk panuje obecnie w parlamencie, by mógł skutecznie pracować nad poprawieniem gospodarki i finansów.Z tychże powodów odmówił się K.Einbund, oświadczając, że obawia się, iż parlament nie udzieli uwierzytelnień, koniecznych dla przeprowadzenia swego programu.

"Vaba Maa"-"Esmaspäev" /Nr.18/:Przesilenie gabinetowe trwa w dalszym ciągu.

Po zrzeczeniu się K.Einbunda kandydatury na naczelnika państwa, przewodniczący parlamentu J.Tynisson znów począł się naradzać z przedstawicielami poszczególnych partyj w sprawie następnego kandydata.

"Vaba Maa" /Nr.101/:Przewodniczący parlamentu J.Tynisson zwrócił się do prof.Uluotsa z propozycją utworzenia gabinetu. Prof.Uluots jest członkiem prezydjum partji agrarjuszów. 6 maja odbędzie się kongres przedstawicieli tej partji. Wtedy zostanie wyjaśnione do jakiego stopnia jest możliwe utworzenie bloku z agrarjuszy i osadników.

2.E k s p o r t l a s u ."Vaba Maa" /Nr.100.V.1933/:Eksport materjałów leśnych w r.b. wykazał pewne ożywienie. Ładowanie rozpoczęło się już w tych dniach.

85% zostanie wysłanych do Anglji, 10% do Francji.-